

KÜRESEL GELİŞMELER BÜLTENİ

TİM TÜRKİYE
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

Dünya Bankası'ndan Türkiye Ekonomisiyle İlgili Büyüme Tahmini

Dünya Bankası, Küresel Ekonomik Beklentiler Raporu Ocak 2025 sayısında, enflasyonun hedeflere yaklaşması ve parasal genişlemenin hem gelişmiş hem de yükselen piyasa ile gelişmekte olan ekonomilerde faaliyeti desteklemesiyle küresel büyümenin istikrar kazandığı belirtildi.

Raporda, Türkiye ekonomisinin ise bu yıl yüzde 2,6 ve gelecek yıl yüzde 3,8 büyümesinin beklendiği bildirildi. Haziran 2024'teki tahminlerde Türkiye ekonomisinin 2025'te yüzde 3,6 ve 2026'da yüzde 4,3 büyüyeceğini öngörülmüştü. Türkiye'nin dış dengesizliklerinin iyileştiği, cari işlemler açığının keskin şekilde daraldığı, uluslararası rezervlerinin arttığı ve risk priminin düşerek ülke spreadlerinde azalmaya katkıda bulunduğu aktarıldı.

Trump, ABD'nin 47. Başkanı Olarak Yemin Etti

Donald Trump 20 Ocak'ta ABD'nin 47. Başkanı olarak yemin etti. İkinci kez ABD Başkanı olarak göreve gelen Trump, konuşmasında, "Amerika'nın altın çağı şimdi başlıyor. İlk sıraya basitçe Amerika'yı koyuyorum" dedi. Trump, "Egemenliğimiz yeniden kazanılacak, güvenliğimiz tekrar sağlanacak, adalet terazisi yeniden dengelenecek" dedi ve ekledi: "Şu andan itibaren Amerika'nın gerileyişi sona ermiştir."

13 Temmuz 2024'te kendisine yönelik suikast girişimini de hatırlatan Trump,

"İnanıyorum ki hayatım bir nedenle kurtarıldı: Tanrı tarafından Amerika'yı yeniden yüceltmek için kurtarıldım" dedi.

Trump konuşmasında Meksika Körfezi'nin adını "Amerika Körfezi" olarak değiştirme ve Panama Kanalı'nı geri alma vaatlerini yineledi. ABD'nin yeni başkanı ülkesinin servetini artıracığını, topraklarını genişleteceğini ve bayrağını Mars dahil yeni ufuklara taşıyacağını ekledi.

Kosova ve EFTA Arasında Serbest Ticaret Anlaşması

Kosova ile Avrupa Serbest Ticari Birliği (EFTA) ülkeleri arasında Davos'ta düzenlenen Dünya Ekonomik Forumu kapsamında serbest ticaret anlaşması imzalandı.

Dünya Ekonomik Forumu (WEF) kapsamında kurulan İsviçre Evi'ndeki imza töreninde Kosova Başbakanı Albin Kurti, EFTA ülkeleriyle imzaladıkları serbest ticaret anlaşmasının, Kosova'nın bağlarının güçlendirilmesi ile ticari ilişkilerin derinleştirilmesi konusunda yeni bir dönemin başlangıcına işaret ettiğini söyledi.

Yüksek Gümrük Tarifeleri Etkilemedi: Çin'in AB'ye Elektrikli Araç İhracatı Arttı

tarifelerinin yükseltilmesinin etkisiyle önceki iki ayda kaydedilen düşüş eğilimi tersine döndü.

AB'nin gümrük tarifelerini yükseltmesinin ardından Çin'in ihracatı ekimde yıllık bazda yüzde 40, kasımda ise yüzde 25 azalmıştı. Çin'in AB'ye elektrikli araç ihracatı 2024 yılı genelinde de yüzde 6 azaldı. AB üyesi ülkeler, 4 Ekim 2024'teki oylamada Komisyonun Çin'den ithal elektrikli otomobillere getirdiği ilave gümrük vergilerine onay vermişti.

Çin Gümrükler Genel İdaresinin verilerine göre, aralık 2024 döneminde Çin'den AB ülkelerine 32 bin 849 araç ihraç edildi.

İhracat önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 8,3 artarken gümrük

Rusya'dan Gıda Ürünleri İçin İhracat Kısıtlaması Hazırlığı

Rusya ihracat kısıtlaması hazırlığı yapıyor. Rusya Başbakan Yardımcısı Dmitriy Patruşyev, başkent Moskova'da gıda ürünlerindeki fiyat artışlarına ilişkin konuştu. Rus vatandaşlarının temel gıda ürünlerine rahat bir şekilde erişmesi gerektiğine işaret eden Patruşyev, "Yerli üreticilerimize güveniyoruz ve kendi kendimize yeterliliği artırıyoruz. Kendi ürünlerimizin çıktısını daha da artırmak gerekiyor." ifadelerini kullandı.

Patruşyev, iç pazara öncelik verdiklerini belirterek, "Öncelik elbette devlettir. Temel gıda maddelerinin satın alınabilirlik durumunu izlemeye devam ediyoruz. Eğer durum iç pazarımızın istikrarı lehine değilse olası ihracat kısıtlamaları da dahil bazı kozlarımız var." diye konuştu.

Avrupa Birliği'nde Yeni Otomobil Satışları 10 Milyonu Aştı

Avrupa Otomobil Üreticileri Birliği (ACEA), AB ülkelerinin 2024 yılına ilişkin yeni otomobil tescil verilerini açıkladı. Buna göre, AB ülkelerinde yeni otomobil satışları aralık ayında 2023'ün aynı ayına göre yüzde 5,1 artışla 910 bin 505 adet oldu.

Geçen yılın tamamında toplam satışlar ise önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 0,8 yükselerek 10 milyon 632 bin 381'e çıktı.

Birlik üyesi ülkelerde 2024 yılında satılan yeni otomobillerin yüzde 33,3'ü benzinli, yüzde 30,9'u hibrit, yüzde 13,6'sı elektrikli, yüzde 11,9'u dizel, yüzde 7,1'i fişli (Plug-In) hibrit ve yüzde 3,1'i diğer yakıt türlerinin kullanıldığı araçlar olarak belirlendi.

Böylece, geçen yıl AB'de tam elektrikli, hibrit ve fişli hibrit otomobil modellerinin toplam satışlardaki payı yüzde 51,6 olarak gerçekleşti.

Öte yandan geçen yıl bir önceki yıla kıyasla elektrikli otomobil satışları yüzde 5,9, fişli hibrit satışları da yüzde 6,8 düştü.

ABD'nin Doğrudan Yabancı Yatırımlardaki Payında Rekor

ABD'de açıklanan yeni doğrudan yabancı yatırım projelerinin oranı 2023'te yüzde 11,6 iken Kasım 2024'e kadar olan 12 aylık dönemde yüzde 14,3'e yükseldi.

2003 yılından bu yana sınır ötesi yatırımları takip eden FT'ye ait bir şirket olan fDI Markets tarafından toplanan verilerin FT analizine göre, Kasım 2024'e kadar olan 12 ayda ABD'de açıklanan yeni DYY projelerinin oranı yüzde 3. Ekonomistlere göre bu artış, dünyanın en büyük ekonomisindeki canlı tüketici talebi ve hükümet teşviklerinden kaynaklanıyor.

ABD, geçtiğimiz Kasım ayına kadarki 12 aylık dönemde 2.100'ün üzerinde yeni doğrudan yabancı yatırım projesi çekti. Buna karşılık, Çin aynı dönemde 400'den az projeye imza atarak tarihi düşük seviyeye yaklaştı ve 2010'ların ortasına kadarki on yılda her yıl aldığı 1.000'den fazla yatırımın çok altında kaldı.

Almanya'daki yeni projeler Kasım 2024'e kadarki 12 ayda 470'e düşerek Avrupa'nın en büyük ekonomisinde son 18 yılın en düşük rakamına geriledi ve bir yıl önceki 1.100 sıfırdan yatırıma göre büyük bir düşüş gösterdi.

Oxford Economics'in küresel ekonomisti Innes McFee, "ABD giderek daha fazla küresel yatırım projesini kendine çekiyor ve bu da güçlü talep görünümünü ve diğer ülkelere kıyasla çok daha güçlü verimlilik artışını yansıtıyor. ABD'nin istisnacılığının devam etmesini bekliyoruz." dedi.

Çin Yatırımlarını Artırdı! 168 Ton Altın Rezervi Keşfedildi

Çin'in kuzeyi ve kuzeydoğusundaki 3 maden sahasında toplam 168 ton altın rezervi keşfedildiği bildirildi.

Çin Tabii Kaynaklar Bakanlığına bağlı Jeolojik Araştırma Kurumundan yapılan açıklamaya göre, ülkenin kuzeyindeki Gansu eyaletine bağlı Anbali'de 102,4 ton, İç Moğolistan Özerk Bölgesi'ne bağlı Hadamengou'da 41,3 ton ve kuzeybatıdaki Heylongciang eyaletine bağlı Tahı Baoşingou'da 24,3 ton altın rezervi bulundu.

Çin'de Kasım 2024'te Hunan eyaletinin Pingciang ilçesine bağlı Vangu altın madeninde 1000 tonu aşan altın rezervi keşfedildiği bildirilmişti.

Avrupa'da Faiz İndirimi Sürecek Mi?

ECB Yönetim Konseyi'nin 11-12 Aralık toplantısının yayınlanan tutanaklarına göre, Avrupa Merkez Bankası'nın faiz oranlarını temkinli ve kademeli olarak düşürmesi gerektiği, ancak daha fazla politika gevşemesinin muhtemel olduğu sonucuna varıldı. ECB geçen ay faiz oranlarını üst üste üçüncü kez düşürdü. Faiz indirim zamanlaması ve hızı hala tartışmaya açık olsa bile, enflasyondaki yavaşlama göz önüne alındığında daha fazla gevşemenin gelebilir.

ECB tutanaklarında, "Bu temkinli yaklaşım, mevcut belirsizlikler göz önünde bulundurulduğunda hala garanti altına alınmıştır. Bununla birlikte, önümüzdeki birkaç ay ve çeyrek boyunca enflasyona ilişkin temel öngörü teyit edilirse, politika kısıtlayıcılığının kademeli olarak azaltılması uygun görülmüştür." denildi.

Tutanaklara göre, ekonomi artık neredeyse hiç büyümediği için ECB'nin odağı aşırı fiyat artışından

ekonomik faaliyete kaydı ve giderek artan sayıda politika yapıcı artık faizlerin en azından ekonomik büyümeyi engellemeyecek bir seviyeye düşmesi gerektiğini savundu.

IMF Türkiye Büyüme Tahminini Güncelledi

Uluslararası Para Fonu (IMF), Dünya Ekonomik Görünüm Raporu'nu güncelledi. IMF geçen yıl yüzde 3,2 büyüdüğü tahmin edilen küresel ekonominin 2025 ve 2026'da yüzde 3,3 büyümesini beklediğini, bu oranın yüzde 3,7'lik tarihsel ortalamanın altında kaldığını aktardı. "Küresel Büyüme: Farklı ve Belirsiz" başlığıyla yayımlanan raporda, küresel ekonominin istikrarını koruduğu ancak bunun derecesinin ülkeler arasında büyük farklılıklar gösterdiği belirtildi.

Ülkelerin ekonomik büyüme tahminlerinin de paylaşıldığı raporda, Türkiye ekonomisinin bu yıl yüzde 2,6 ve gelecek yıl yüzde 3,2 büyümesinin beklendiği belirtildi. IMF, Ekim 2024'teki tahminlerinde, Türkiye ekonomisinin 2025'te yüzde 2,7 ve 2026'da yüzde 3,2 büyüyeceğini öngörmüştü. ABD ekonomisine ilişkin büyüme beklentisinin 2025 yılı için yüzde 2,2'den yüzde 2,7'ye yükseltildiği kaydedilen raporda, 2026 için yüzde 2'den yüzde 2,1'e çıkarıldığı aktarıldı. Euro Bölgesi ekonomisine ilişkin büyüme tahmininin ise bu yıl için yüzde 1,2'den yüzde 1'e indirildiği, 2026 yılı için yüzde 1,5'ten yüzde 1,4'e düşürüldüğü belirtildi.

Fed Yılın İlk Faiz Kararını Açıkladı

ABD Merkez Bankası (Fed), politika faizini beklentiler dahilinde değiştirmeyerek yüzde 4,25-4,50 aralığında sabit tuttu. Fed'den yapılan açıklamada, kararın oy birliğiyle alındığı, son göstergelerin, ekonomik faaliyetin

sağlam bir hızla genişlemeye devam ettiğini gösterdiği, işsizlik oranının son aylarda düşük bir seviyede istikrar kazandığı ve iş gücü piyasası koşullarının güçlü kalmaya devam ettiği aktarıldı. Açıklamada, enflasyonun bir miktar yüksek kalmaya devam ettiği kaydedildi.

Çin Ekonomisi 2024'te Yüzde 5 Büyüdü

Ulusal İstatistik Bürosu (UIB) verilerine göre, Gayri Safi Yurt İçi Hasıla (GSYH), Ocak-Aralık 2024 döneminde, önceki yıla göre yüzde 5 arttı.

Büyüme oranı, Çin hükümetinin 2024 yılı için "yüzde 5 civarında" olmasını öngördüğü büyüme hedefini yakaladı.

Çin ekonomisi, 2020'de yüzde 2,2, 2021'de yüzde 8,4, 2022'de yüzde 3 ve 2023'te yüzde 5,2 büyüme kaydetmişti. Dünyanın en büyük ikinci büyük ekonomisi, iç talepteki zayıflık ve fiyatlardaki deflasyon eğiliminin yanı sıra yerel yönetimlerin borç problemleri ve gayrimenkul sektöründeki süregelen düşüşün büyümeyi baskıladığı bir yılda, büyüme hedefini zor da olsa yakalamayı başardı.

Kanada: Trump'ın Yüzde 25 Gümrük Vergisi Getirmesinin Bedelini En Çok Amerikalılar Ödeyecek

Kanada'da istifa edeceğini açıklayan Başbakan Justin Trudeau, ABD Başkanı Donald Trump'ın Kanada ürünlerine yüzde 25 gümrük vergisi getirmesi halinde, Amerikalı tüketicilerin daha fazla bedel ödeyeceğini söyledi. Trump, yaptığı açıklamada, Kanada ve Meksika'ya yüzde 25 oranında gümrük vergisi uygulama

planının 1 Şubat'tan itibaren yürürlüğe girebileceğini söylemişti. Donald Trump'ın, Amerika'nın Meksika'dan sonra en büyük ikinci ticaret ortağı olan Kanada'yı hedef alması otomobil, kereste ve petrol pazarlarını altüst etme riski taşıyor. Bu durum ABD'li tüketicilere hızlı bir şekilde yansiyabilir.

Trump, ABD'nin Kanada'ya ihtiyaç duymadığını ifade etse de Amerika'nın günlük tükettiği petrolün neredeyse dörtte biri Kanada'dan geliyor.

LOJİSTİK GELİŞMELER

THY'nin Şam Uçuşları Yeniden Başladı

Türk Hava Yolları, 2012 yılının nisan ayında durdurduğu seferleri 23 Ocak 2025 tarihinde yeniden başlattı. THY, Şam uçuşlarını Salı, Perşembe ve Pazar günleri olmak üzere haftada 3 gün icra edecek. Şam uçuşlarıyla ilgili değerlendirmede bulunan Türk Hava Yolları Genel Müdürü Bilal Ekşi; "Türk Hava Yolları olarak, Şam'a yeniden uçmaya başlamanın heyecanını yaşıyoruz. Tarihi ve kültürel bağlarımız bulunan Şam'a yapacağımız seferlerin ülkenin turizm ve ticaret kabiliyetine olumlu katkı sunacağına inanıyoruz. Orta Doğu'nun dünyaya açılan kapılarını daha da çeşitlendirmeye gayret edeceğiz." dedi.

MSC, Ateşkese Rağmen "Ümit Burnu'na Devam" Kararı Aldı

Konteyner taşımacılığı şirketi Mediterranean Shipping Co. SA (MSC), bir sonraki duyuruya kadar gemilerini Afrika'nın güney ucuna göndermeye devam edeceğini, bunun da Kızıldeniz üzerinden normal ticaret akışının yeniden başlamasının yakın olmadığını bir işareti olduğunu söyledi. Şirket müşterilerine e-posta yoluyla yaptığı açıklamada, "Süveyş Kanalı'ndaki durum değişkenliğini, güvenlik durumu belirsizliğini koruyor.

Denizcilerimizin güvenliğini garanti altına almak ve müşterilerimiz için hizmet tutarlılığı ve öngörülebilirliği sağlamak amacıyla MSC, bir sonraki duyuruya kadar Ümit Burnu üzerinden transit geçiş yapmaya devam edecektir." dedi. Yemen'deki Husi isyancılar yaptıkları açıklamada, İsrail ve Hamas arasında varılan ateşkes anlaşmasının ardından ABD ve İngiltere bağlantılı gemilere saldırıyı durduracaklarını duyurdu ancak bu açıklamanın deniz taşımacılığını nasıl etkileyeceği belirsizliğini koruyor.

İstanbul ile Bingazi Arasında Uçak Seferleri Yeniden Başlatıldı

Türk Hava Yolları'nın (THY) Libya'nın, Afrika kıtasına açılan haftada üç sefer olarak stratejik bir kapı olduğunu İstanbul'dan Bingazi'ye 10 yıl kaydeden Karanfil, "İki ülke aranın ardından başlattığı uçak arasındaki köklü bağlar, ekonomik seferleri, Türkiye ve Libya işbirliğinin temelini oluşturuyor. arasında yeni ticari fırsatlar Havacılık sektörünün, sadece bir sunacak. Dış Ekonomik İlişkiler ulaşım alanı değil, aynı zamanda Kurulu (DEİK) Türkiye-Libya İş kültürlerin kaynaşmasına vesile Konseyi Başkanı ve Karanfil olan bir köprü olacağını söyleyebilirim. Türkiye, Group Yönetim Kurulu Başkanı Murtaza Karanfil, seferlerin bulunduğu stratejik konumu başlamasıyla, iki ülke arasındaki sayesinde havacılıkta büyük bir ticari ve kültürel bağlarda güç haline gelecek." güçlenme beklendiğine değindi. değerlendirmesinde bulundu.

Karanfil, Libya'nın bölgesel kalkınmada kilit bir role sahip olduğunu, Türkiye'nin altyapı, sağlık ve enerji gibi alanlardaki bilgi birikimini bu ülkeyle paylaşmaya hazır olduğunu belirtti.

Dünyayı Birbirine Bağlayan Türkiye, Hava Sahası Kullanımından Rekor Gelir Elde Etti

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, 1,4 milyar insanın yaşadığı 67 ülkeye erişilebilen Türkiye'nin, 2024'te hava sahasının kullanımından sağladığı gelirin 24 milyar 809 milyon 528 bin lirayla rekor seviyeyi gördüğünü söyledi.

2002'de 26 olan aktif havalimanı sayısının 2024 sonu itibarıyla 58'i bulunduğu işaret eden Uraloğlu, Türkiye'nin hava ulaşımı alanında anlaşma yaptığı ülke sayısının 81'den 175'e yükseldiğini aktararak, 2002'de dış hatlarda 50 ülkede 60 noktaya uçuş gerçekleştirildiğini, uçuş ağına 289 yeni nokta eklenmesiyle 132 ülkede 349 noktaya ulaşıldığını anlattı.

İç ve dış hatlarda 2002'de yaklaşık 34,5 milyon olan yolcu sayısını 2024 sonu itibarıyla 230,2 milyonun üzerine çıkardıklarını dile getiren Uraloğlu, Türk hava sahasında gerçekleşen transit üst geçişler dahil uçuş sayısının da 2 milyon 290 bin 581'i bulunduğunu söyledi.

Uraloğlu, Türkiye'nin havacılık sektöründe uluslararası alanda da başarılar elde ettiğine dikkati çekti. Türkiye'nin de üyesi olduğu Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyeti Teşkilatı (EUROCONTROL) kuralları gereği, hava sahası kullanıcılarından tesis ve hizmetlerin kullanımı dolayısıyla harcamaların tahsil edildiğini aktaran Uraloğlu, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bu kapsamda EUROCONTROL'e üye ülkeler, her mali yıl için söz konusu harcamalarını içeren 'maliyet tabanı' hazırlıyor. Söz konusu taban, personel, diğer cari giderler, amortismanlar ve sermaye maliyetinden oluşuyor. Hava seyrüsefer hizmetlerine yönelik maliyet tabanı üzerinden de hava sahası kullanıcıları ücretlendiriliyor. Bu maliyetler, Türkiye'ye ait hava seyrüsefer hizmetlerine ilişkin harcamaların geri ödeme tutarını teşkil ediyor."

MEVZUAT VE SEKTÖREL POLİTİKALAR ŞUBESİ

sektorelpolitikalar@tim.org.tr